

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Прикладна математика»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у першому семестрі 2023-2024 навчального року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих. Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 85 здобувачів вищої освіти, що складає 62% від загальної кількості здобувачів, що навчаються на 1-4 курсах за освітньо-професійною програмою «Прикладна математика». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Прикладна математика» здобувачами вищої освіти
(у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	91.7	8.3
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	85.5	14.5
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	14.3	85.7
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	7.1	92.9
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	89.3	10.7

91.7% опитаних здобувачів освіти зазначили, що вони мають можливість здійснювати вільний вибір дисциплін. 85.5% опитаних здобувачів освіти зазначили, що вони мають достатній обсяг практичної підготовки. 85.7% опитаних бакалаврів вважають, що логіка викладання дисциплін не порушена. Крім того, 92.9% здобувачів вказали, що дублювання дисциплін відсутнє. 89.3% здобувачів вказали, що їх очікування щодо ОП збіглися з реальним змістом.

Здобувачі вищої освіти в процесі опитування надали свої пропозиції щодо формування індивідуальних траєкторій навчання. Здобувачі освіти запропонували:

- додати до ОП дисципліни «Системне програмування», C++, C#, «Об'єктно-орієнтоване програмування»; дисципліни про фінансову грамотність; машинне та глибинне навчання; Стохастичний аналіз; дисципліни, які пов'язані із взаємодією з даними; Computer Vision; дисципліни про бізнес та його реалізацію; диференціальні ігри;
- вилучити з ОП дисципліни «Фізкультура», «Історія України», «Історія української культури», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Системи штучного

інтелекту», «Технології створення програмних продуктів», «Основи Інтернет технологій», «Рівняння математичної фізики», «Філософія».

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 93 здобувачі вищої освіти, що складає 67% від загальної кількості здобувачів, що навчаються на 1-4 курсах за освітньо-професійною програмою «Прикладна математика». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками:

- участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми;
- якість оцінювання результатів навчання;
- якість викладання;
- організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що

- з твердженням «студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» повністю погодились 62.4% здобувачів, частково погодились 36.6% і не погодились 1%;
- з твердженням «я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» повністю погодились 18.3% здобувачів, частково погодились 48.4% і не погодились 33.3%;
- з твердженням «я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь» 48.4% здобувачів повністю погоджуються, 36.6% погоджуються частково, 15% не погоджуються;
- 67.7% респондентів зазначили, що мають можливість вільно обирати вибіркові навчальні дисципліни, 25.8% частково з цим згодні, 6.5% з цим незгодні.

Такі результати свідчать про те, що студенти загалом мають можливість впливати на забезпечення якості освітньої програми, проте необхідно посилити роботу із студентами з приводу інформування їх щодо можливості впливу на якість освітньої програми та залучення їх до цієї роботи.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що

- 66.7% респондентів повністю погоджуються, що способи і методи оцінювання результатів навчання є справедливими, 31.2% погоджуються частково і 2.1% з цим не згодні;
- 65.6% і 32.3% опитаних бакалаврів повністю і, відповідно, частково погодились, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, 2.1% з цим не погодились;
- крім того, 45.2% повністю погоджуються, що отримують його швидко, 50.5% частково з цим згодні і 4.3% з цим твердженням не згодні;
- 68.8% респондентів повністю погоджуються, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли, 30.1% частково погоджуються з цим твердженням і 1.1% з ним не згодні;
- і, нарешті, 75.3% опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим, 19.4% частково з цим згодні і 5.3% з ним не згодні.

Такі результати свідчать про те, що загалом оцінювання результатів навчання є справедливим, ставлення викладачів об'єктивне і неупереджене, проте необхідно посилити роботу із студентами з приводу інформування їх щодо можливості отримувати детальний відгук про свою роботу.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що

- 66.7% опитаних здобувачів вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, 26.9% опитаних частково згодні з цим твердженням і 6.4% з цим не згодні;
- 67.7% опитаних здобувачів вважають, що викладачі за спеціальністю добре організовані та підготовлені до занять, відповідно 28% частково з цим згодні і 4.3% з цим не згодні;
- 58.1% студентів згодні з тим, що вони отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо їх навчання 35.5% студентів згодні з цим частково і 6.4% з цим не згодні;
- з твердженням «викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання» цілком згодні 50.5% респондентів, 43% респондентів згодні з цим частково і 6.5% з цим не згодні;
- 48.4% опитаних здобувачів вважають, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття, 39.8% згодні з цим частково і 11.8% з цим не згодні.

Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про достатній рівень співпраці та комунікації викладачів зі здобувачами вищої освіти, а саме,

- 63.4% опитаних здобувачів освіти вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 34.4% згодні з цим частково і 2.2% з цим не згодні;
- 63.4% опитаних бакалаврів зазначили, що отримують корисні настанови та вичерпні консультації, коли їм необхідно робити вибір щодо навчання, 35.5% опитаних згодні з цим твердженням частково і 1.1% не згодні з цим твердженням;
- з твердженням, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою згодні повністю 67.7% опитаних студентів, частково згодні 28% і не згодні 4.3% студентів;
- з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету цілком згодні 79.6% опитаних бакалаврів, 16.1% частково згодні і 4.3% не згодні;
- 74.2% студентів згодні з тим, що мають доступ до важливої інформації і даних щодо їх навчальних курсів та успішності 24.7% згодні з цим частково і 1.1% з цим не згодні;
- 55.9% респондентів вважають, що навчання належним чином готує їх до сучасної кар'єри за спеціальністю, 40.9% частково погоджуються з цим і 3.2% з цим не згодні.

Аналіз відповідей респондентів щодо навчальних ресурсів та методичного забезпечення показує, що матеріали для самостійної роботи студентів є доступними і курси мають належне методичне забезпечення, а саме,

- 60.2% респондентів повністю згодні, що методичне забезпечення самостійної роботи є достатнім, 37.6% згодні з цим частково і 2.2% з цим не згодні;
- 75.3% опитаних бакалаврів вважає, що необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними, 20.4% згоден з цим твердженням частково і 4.3% з цим не згодні.

Зазначимо також, що серед опитаних 78.5% повністю згодні і 18.3% частково згодні, що ознайомлені з порядком перескладання заліків, іспитів і 3.2% не згодні з цим. З твердженням, що вони ознайомлені з порядком оскарження результатів заліків, іспитів повністю згодні 59.1% здобувачів, частково згодні 33.3% і не згодні 7.6% опитаних. Щодо процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності, то 80.6% респондентів повністю згодні, що ознайомлені з нею, 17.2% згодні з цим частково і 2.2% з цим не згодні. Також, щодо процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті, то 68.8% опитаних повністю згодні, що ознайомлені з нею, 18.3% згодні з цим частково і 12.9% з цим не згодні. З роботою психологічної служби університету ознайомлені 40.9% здобувачів, частково ознайомлені 32.3% і не ознайомлені 26.8%.

На запитання «Що Вам подобається в університеті?» були отримані такі відповіді:

- Мені подобаються професіоналізм викладачів, їхня зацікавленість навчити матеріалу, пояснити складні питання/процеси. Залученість в освітньому процесі та організаційних питаннях відповідальних осіб.
- Навчання, заходи організовані профкомом для студентів
- Деякі викладачі
- Ми як велика родина
- Рівень навчання, висока кваліфікація викладачів
- Викладачі, програма
- Студентські організації та їх діяльність
- Досвідчені викладачі
- Викладачі мають високу кваліфікацію, та усі дисципліни у майбутньому знадобляться в моїй кар'єрі
- Якість освіти
- Зоя Михайлівна Лисенко
- багато чого подобається. окрему подяку хочу висловити Євгену Страхову, за виконану ним роботу, для нашого ознайомлення зі спеціальністю
- Викладачі дійсно кваліфіковані і добре викладають, гарний розклад ,всі ставляться з повагою, розташування університету дуже зручне, в університеті представлено багато можливостей для освіти
- Мені дуже подобається професійність та грамотність наших викладачів, які дуже гарно та ефективно навчають нас. Також мені подобається, що в нас дуже багато різних заходів в університеті, де можна познайомитись зі студентами різних факультетів та різними професіями.
- Можливість безоплатно навчатися, кваліфіковані вчителі, безліч ресурсів
- Якість освіти, матеріали, методи викладання, комунікативність викладачів, очне навчання
- Очне навчання, усі викладачі завжди готові до співпраці, швидко реагують та, у разі необхідності, допомагають
- Спілкування із знайомими
- Все подобається
- Колектив, процес навчання
- Можливості для отримання знань, взаємодія з викладачами, доступ до ресурсів, можливості для особистого розвитку
- Корисні знання
- Деякі викладачі, професіонали своєї справи
- Деякі викладачі - прямо-таки професіонали
- Поважне ставлення вчителів до студентів

- 1. У мене чудові одногрупники. 2. Мені подобається розташування університету: я люблю гуляти центром міста після занять. 3. Університет активно пропонує студентам різні навчальні програми.
- Гнучкість під час непрості ситуації та допомога студентам за кордоном
- Склад викладачів, методи викладання, свобода вибору напряму у навчанні.
- Викладачі, набір предметів, якість викладання, фідбек щодо помилок
- Викладачі
- Рівень залученості викладачів, різноманітність вибіркових дисциплін
- добре викладання та майже всі викладачі дуже зацікавлені в моєму навчанні
- Машинне навчання
- Викладачі математики та зв'язані з ними спеціальності - вони добре розповідають матеріал.
- Загальна атмосфера
- В принципі, мені більш-менш все подобається.
- Навчальна програма та викладачі.
- Відношення викладачів до студентів
- Легкість складання сесії
- Викладачі, програма, вибіркові дисципліни, зручний графік, оцінювання, праця деканату,
- міжнародні програми, студенти
- Те, що для отримання заліку не обов'язково відвідувати всі заняття
- Висококваліфіковані викладачі, освітня програма, наявність швидкого зворотнього зв'язку
- між адміністрацією університету та студентами.
- Цікаві знання. Коли викладач знає, як треба викладати матеріал цікаво і розуміє як взаємодіяти зі студентами
- Викладачі, організація навчання
- Кваліфікований викладацький склад, є можливість швидко отримати відповідь чи допомогу від викладача, графік занять, вільний вибір дисциплін
- швидка комунікація з адміністрацією
- Дружній колектив

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли

- Інколи, розклад може бути не дуже зручним
- Система оцінювання однієї з дисциплін
- Розклад занять
- Недостача практики
- Оперування деякими поняттями викладачів, через це з'являються проблема здавати іспити
- Мені не подобається як на нашій спеціальності викладають алгебру. матеріал не зрозумілий, але це мало хвилює викладача, цієї скарги не було б, якби він не вимагав від нас знання матеріалу дослівно і не ставив би 0 балів за вільні формулювання, я не бачу сенсу в такій оцінці знань, я вважаю що це не об'єктивна оцінка, та й взагалі система оцінювання на алгебрі мені не подобається, можливість отримати оцінки є тільки на модулі, на якому всього 6 питань і в тебе немає можливості показати свій реальний обсяг знань, у нас ще повинен бути іспит щоб щось виправити, але якщо він проходить так само, то я вкрай незадоволений
- Не дуже зручний час для консультацій у викладачів
- Розклад занять (загалом все ок, але є деякі незручності)
- Постійний стрес через постійні завдання

- Деякі викладачі геть відбивають бажання навчатись та вивчати дисципліни поза університетом, відсутність буфета.
- Столовка тільки на Французькому, і то вона платна. Деякі викладачі змушують мене сумніватися про необхідність вчитися чи жити взагалі
- Старі аудиторії з максимально незручними лавами та партами. Відсутність лавок поза аудиторіями.
- Брак матеріалів і упередженість від деяких викладачів
- Навчання у онлайн форматі.
- Організація навчального процесу в умовах війни (неможливість займатися очно)
- Неможливість повністю навчатися очно (під час війни).
- Мало часу на математичні дисципліни в перших двох курсах при тому, що є дисципліни, які мало пов'язані з спеціальністю і зроблені, на мою думку, для того, щоб спеціальність "Прикладна математика" задовольнила якомусь загальному стандарту. Як приклад можу привести дві дисципліни: "Основи інтернет технологій" та "Технології створення програмних продуктів", які викладаються аби як, а та не впливають на кваліфікацію майбутнього спеціаліста, так як матеріал примітивний у сенсі тому, що кожен безкоштовний курс з Youtube за цей самий університетський час, розповідає набагато більше.
- Хочу зауважити, що проблеми з кількістю математики нема на спеціальності "Математика" - за рахунок цього нема проблеми з дуже інтенсивним темпом викладання. Моя порада зробити переоцінку дисциплінам та надати більший пріоритет математичним дисциплінам, але залишити гнучкість спеціальності, яка є на 3у і, скоріш за все, на 4у курсі.
- Не має однієї платформи навчання (їх дві zoom та classroom).
- онлайн
- Недостатня кількість матеріалів з деяких дисциплін
- Дистанційна форма навчання
- Дистанційне навчання, по деяким предметам занадто багато домашнього завдання, а на деяких, навпаки, не вистачає практики та самостійної роботи. Хотілося б також більше співпрацювати з іншими студентами, факультетами, мати спільні проекти
- Те, що не всі предмети мають таку змогу, як самостійне навчання і можливість без відвідування лекцій та практик отримати залік
- 1. Незбалансованість освітньої програми (до прикладу, багато лекцій по предмету "Алгебра та геометрія" на першому курсі, і значно менша кількість практичних занять). 2. Іноді не зрозумілі вимоги щодо знань студентів (до прикладу, модулі по предмету "Алгебра та геометрія" мали завдання, які дуже сильно відрізнялись від матеріалу, що студенти розбирали на практичних заняттях). 3. Лекції з деяких дисциплін містять багато теорії, але не пояснюють "чому" та "для чого" (до прикладу, предмет "Методи оптимізації" не розкриває сутність роботи оптимізаційних алгоритмів, також бракувало пояснень щодо розв'язання задач, використовуючи ці алгоритми)
- Розклад, навчання у суботу. Неспроможність деяких викладачів викладати матеріал, пояснювати незрозумілості, відповідати на запитання. Токсичність викладачів. Недолік часу для здачі робіт
- Онлайн

Пропозиції здобувачів освіти щодо діяльності університету:

- Керівництво має звертати більшу увагу на ментальне здоров'я студентів
- Треба більше матеріалів для викладання онлайн.

- Хотілось, щоб університет ввів якісь "мінімальні вимоги" щодо викладання онлайн, щоб практика малювання на листочку і показ це у вебкамеру зникнула як явище, а також всі викладачі готували презентації до пар, окрім випадків, коли це суто математична дисципліна, де використовувався би графічний планшет або планшет.
- Перейти повністю до classroom.
- Моя мрія - щоб в університеті мотивація вчитись була не страх вилучення, а отримання нових знань

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-професійної програми:

- 1) Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти стосовно:
 - a) процедури оскарження результатів заліків, іспитів;
 - b) процедури перескладання заліків, іспитів
 - c) академічної доброчесності;
 - d) процедури врегулювання конфліктних ситуацій;
 - e) роботи психологічної служби університету.
- 2) Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань студентів з проблем забезпечення якості освіти.
- 3) Розглянути можливість посилення практичної підготовки з окремих дисциплін.
- 4) Посилити роботу щодо інформування здобувачів освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.
- 5) Посилити роботу щодо залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану факультету, а також до кожного викладача. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації:

- на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни;
- звернути увагу викладачів на неприпустимість зневажливого ставлення до студентів.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету математики, фізики та інформаційних технологій, гаранта освітньої програми «Математика» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.